

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL VETERINARIJOS STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠO PATVIRTINIMO

2020 m. lapkričio 4 d. Nr. V-1687
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 53 straipsnio 11 dalimi:

1. T v i r t i n u Veterinarinės studijų krypties aprašą (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad aukštosios mokyklos savo vykdomas studijų programas turi suderinti su šio įsakymo 1 punktu patvirtintu Veterinarinės studijų krypties aprašu iki 2021 m. spalio 1 d.
3. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymą Nr. V-795 „Dėl Veterinarinės medicinos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras

Algirdas Monkevičius

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo,
mokslo ir sporto ministro
2020 m. lapkričio 4 d. įsakymu
Nr. V-1687

VETERINARIJOS STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Veterinarijos studijų krypties aprašu (toliau – Aprašas) reglamentuojami veterinarijos studijų krypties (H01), kuri priklauso veterinarijos mokslų studijų krypčių grupei (H), studijų programų specialieji reikalavimai. Aprašas veterinarijos studijų kryptį (toliau – veterinarijos kryptis) reglamentuoja tiek, kiek nereglamentuoja Bendrieji studijų vykdymo reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168 „Dėl Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų patvirtinimo“.

2. Aprašas parengtas atsižvelgus į Europos Veterinarijos studijų vertinimo sistemos (*European System of Evaluation of Veterinary Training* (ESEVT)) Standartinės veiklos tvarkos aprašo (*Manual of Standard Operating Procedure*) rekomendacijas bei Veterinarijos felčerių rengimo akreditacijos komiteto (*Accreditation Committee of Veterinary Nurse Education* (ACOVENE)) ir Daugiašalio Europos veterinarijos felčerių rengimo tinklo (*Veterinary European Transnational Network of Nursing Education and Training* (VETNNET)) rekomendacijas.

3. Aprašo reikalavimai taikomi Veterinarijos krypties koleginių pirmosios pakopos ir universitetinių vientisųjų studijų programoms, kurios gali būti vykdomos tik nuolatine studijų forma.

4. Baigus kolegines veterinarijos studijas įgyjamas profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis, atitinkantis šeštąjį Lietuvos kvalifikacijų sandaros ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygmenį ir suteikiama veterinarijos felčerio kvalifikacija, patvirtinama profesinio bakalauro diplomu ir diplomo priedėliu. Baigus universitetines Veterinarijos studijas įgyjamas magistro laipsnis atitinkantis septintąjį Lietuvos kvalifikacijų sandaros ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygmenį ir suteikiama veterinarijos gydytojo kvalifikacija, patvirtinama magistro diplomu ir diplomo priedėliu.

5. Koleginese veterinarijos krypties studijose gali būti numatytos dviejų krypčių studijų programos, kurias baigus suteikiamas dvigubas profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis.-

6. Stojantiesiems į veterinarijos studijas Aprašas specialiųjų reikalavimų nenustato.

7. Veterinarijos krypties studijų tikslas, atsižvelgiant į studijų programos pakopą, studijų rūšį bei lygmenį:

7.1. koleginių studijų tikslai:

7.1.1. parengti kvalifikuotus veterinarijos felčerus, žinančius gyvūnų morfologiją, išmanančius fiziologinius ir patologinius procesus, gebančius rūpintis gyvūnų priežiūra, apsauga, slauga;

7.1.2. išugdyti gebėjimus priimti pacientus, juos slaugyti, suteikti pirmąją pagalbą, parengti klinikos ir kitas veterinarinės paskirties patalpas, klinikoje esančią aparatūrą, prietaisus ir pačius gyvūnus procedūroms bei tyrimams atlikti;

7.1.3. suteikti žinias, įgūdžius ir kompetencijas, reikalingas tinkamai asistuoti veterinarijos gydytojui chirurginių ir kitų intervencinių procedūrų metu;

7.1.4. išugdyti įgūdžius ir gebėjimus, reikalingus išduoti klientams vaistus, paskirtus veterinarijos gydytojo, paaiškinti, kaip tinkamai ir saugiai juos naudoti ir saugoti;

7.1.5. išugdyti gebėjimą nuolat tobulinti savo profesinę kompetenciją, kad ji atitiktų tarptautinius profesinio pasirengimo standartus;

7.2. universitetinių studijų tikslai:

7.2.1. parengti aukštos kvalifikacijos veterinarijos gydytojus, išmanančius veterinarijos veiklą reglamentuojančius Lietuvos ir ES teisės aktus, ir suteikti jiems pakankamai mokslo žinių ir gebėjimų, kuriais grindžiama veterinarijos veikla;

7.2.2. suteikti žinių apie gyvūnų kūno sandarą, funkcijas, elgseną ir fiziologinius poreikius bei gyvūnų gerovę;

7.2.3. išugdyti specialiuosius klinikinius, epidemiologinius ir analitinius gebėjimus, reikalingus gyvūnų ligų prevencijai, diagnozavimui, gydymui ir slaugymui, įskaitant pirmosios pagalbos teikimą, anesteziją ir neskausmingą numarinimą, bei specifines žinias apie ligas, kurios gali būti perduodamos žmonėms;

7.2.4. suteikti žinių apie maisto higieną ir technologijas, susijusias su gyvūninių pašarų ar žmonėms vartoti skirtų gyvūninės kilmės maisto produktų gamyba ir išleidimu į apyvartą, įskaitant įgūdžius ir kompetencijas, kurių reikia, norint suprasti ir skleisti gerąją patirtį šioje srityje;

7.2.5. išugdyti įgūdžius ir gebėjimus, reikalingus gyvūnų auginimui, mitybai, gerovei, reprodukcijai ir veterinarinei higienai užtikrinti;

7.2.6. suteikti žinias, įgūdžius ir kompetencijas, reikalingas atsakingam ir saugiam veterinarinių vaistų skyrimui, išdavimui, vartojimui gydant gyvūnus bei užtikrinant maisto grandinės saugą bei aplinkos apsaugą;

7.2.7. išugdyti kūrybinį, mokslinį bei kritinį mąstymą ir gebėjimą išlaikyti pakankamą profesinę kompetenciją per visą gyvenimą trunkantį mokymąsi.

8. Veterinarijos gydytojas, baigęs vientisąsias veterinarijos studijas, gali siekti įgyti veterinarinės medicinos praktikos rūšies (specialybės) veterinarijos gydytojo kvalifikaciją, studijuodamas veterinarinės medicinos rezidentūroje ir (arba) siekti mokslininko karjeros studijuodamas doktorantūroje.

II SKYRIUS STUDIJŲ KRYPTIES SAMPRATA IR APRĖPTIS

9. Veterinarijos krypties studijos apima įvairių rūšių ūkinių gyvūnų, gyvūnų augintinių, kailinių žvėrelių, laukinių, egzotinių ir laboratorinių gyvūnų, paukščių, bičių ir žuvų kūno sandarą, jų organizme vykstančius procesus; ligų priežastis, požymius, diagnozavimo, gydymo ir slaugymo metodus, saugų veterinarinių vaistų vartojimą; ligų profilaktiką, produktyvumo ir gerovės užtikrinimą; valstybinę veterinarinę gyvūninių produktų tvarkymo priežiūrą, maisto saugos užtikrinimą, veterinarinių vaistų ir veterinarinių priemonių, pašarų ir jų priedų tvarkymą; teritorijos apsaugą nuo gyvūnų užkrečiamųjų ligų; mokslinius tyrimus, sutelktus į darnią aplinką; gyvūnų sveikatingumą, gerovę ir visuomenės sveikatą, taikant „vienos sveikatos“ modelį: sveikas gyvūnas – saugus maistas – sveika visuomenė.

10. Studijos turi būti paremtos akademinė ir kūrybine laisve bei grindžiamos mokslo ir studijų vienove, etika bei harmoningos asmenybės, gebėsiančios užtikrinti gyvūnų sveikatą ir gerovę, visuomenės sveikatą ir visuomenės pasitikėjimą veterinarijos profesija, ugdymu.

11. Studijos turi užtikrinti veiksmingą mokymosi visą gyvenimą sistemos įgyvendinimą, efektyviai pritaikyti informacinių ryšių technologijų galimybes, ugdyti ekologinę savimonę, skatinti darnų vartojimą ir atsakingą požiūrį į ūkio plėtrą.

12. Studijos apima medicinos fiziką, chemiją, gyvūnų biologiją, zoologiją ir ląstelės biologiją, pašarinių ir toksiškų augalų biologiją, biomedicinos statistiką, specialybės kalbą, įvadą į profesiją ir informacinį raštingumą, anatomiją, histologiją ir embriologiją, fiziologiją, biochemiją, bendrąją ir molekulinę genetiką, agronomiją, gyvūnų higieną, farmakologiją, farmaciją ir farmakoterapiją, patologiją, toksikologiją, parazitologiją, mikrobiologiją, virusologiją, imunologiją, epidemiologiją, profesinę etiką ir komunikaciją, ekonomiką ir vadybą, gyvūnų etologiją ir gerovę, gyvūnų mitybą, akušeriją, reprodukciją ir reprodukcijos sutrikimus, klinikinę patologiją, klinikinę farmaciją, chirurgiją, anesteziologiją, klinikinę praktiką, prevencinę mediciną, vaizdinę diagnostiką, naminių gyvūnų terapiją ir propedeutiką, gyvūnų produkciją įskaitant gyvūnų auginimą, veisimą ir gyvulininkystę, bandos valdymą, veterinarijos teisę, įskaitant oficialiąją kontrolę, teismo veterinariją ir sertifikavimą, visuomenės sveikatą, maisto, pašarų ir gyvūninės kilmės šalutinių produktų kontrolę, zoonozes, maisto higieną ir maisto mikrobiologiją bei maisto

technologijas. Koleginės studijos apima tik tą dalį išvardytų sričių, kiek jos yra būtinos numatytiems veterinarijos felčerio studijų rezultatams pasiekti.

13. Aukštosios mokyklos turi numatyti mokslinės veiklos strategines kryptis ir pagrindines sritis, kuriose vykdomi tarpkryptiniai fundamentiniai moksliniai tyrimai ir taikomoji mokslo veikla.

14. Aukštosios mokyklos turi užtikrinti glaudų bendradarbiavimą su išoriniais partneriais vykdant veterinarijos ar veterinarijos kryptiškai giminingą mokslo tiriamąją, praktinę ir studijų veiklą.

15. Veterinarijos studijų absolventai gali dirbti tiek valstybiniame, tiek privačiame veterinarijos veiklą vykdančiame sektoriuje.

16. Veterinarijos felčerio profesinės veiklos sritys apima gyvūnų priežiūros ir slaugymo, ligų ir jų eigos bei sunkumo atpažinimo, diagnostinių priemonių ir veterinarinių patalpų parengimo bei procedūrų atlikimo, vykdant veterinarijos gydytojo padėjėjo veiklą, teorines ir praktines kompetencijas studijų baigimo metu ir per tolesnę veterinarinės praktikos laiką tobulinant profesinius gebėjimus.

17. Veterinarijos felčerių veikla nelicencijuojama. Veterinarijos felčeriai gali dirbti praktinį veterinarijos gydytojo padėjėjo darbą, vykdomą įvairiose veterinarines paslaugas teikiančiose įmonėse ir įstaigose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka ir kontroliuojami veterinarijos gydytojo.

18. Veterinarijos gydytojo profesinės veiklos sritys apima įgyjamas gyvūnų ligų prevencijos, nustatymo ir gydymo bei slaugymo, maisto saugos ir kontrolės, gyvūnų užkrečiamųjų ligų epidemiologijos, veterinarinės veiklos organizavimo, mokslinių tyrimų vykdymo ir konsultavimo veterinarinės veiklos klausimais bei veterinarijos farmacijos veiklą teorines ir praktines kompetencijas studijų baigimo metu ir per tolesnę veterinarinės praktikos laikotarpį tobulinant profesinius gebėjimus.

19. Veterinarijos gydytojai gali verstis privačia veterinarijos praktika, tik turėdami veterinarijos praktikos licenciją, išduotą valstybės įgaliotos institucijos teisės aktų nustatyta tvarka, o veterinarijos farmacijos praktika jie gali verstis, tik turėdami fizinio asmens veterinarinės farmacijos licenciją, išduotą valstybės įgaliotos institucijos.

20. Privačiai dirbantys veterinarijos gydytojai diagnozuoja gyvūnų ligas ir gydo gyvūnus, išskyrus sergančius ligomis, kurioms taikomi Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyti apribojimai, profilaktiškai vakcinuoja gyvūnus, konsultuoja gyvūnų laikytojus; teisės aktų nustatyta tvarka išduoda veterinarijos dokumentus; įtarę gyvūno užkrečiamąją ligą, nedelsdami apie tai praneša valstybės įgaliotai institucijai ir imasi priemonių, kad ji neplistų; nustatę zoonozę, gyvūnų užkrečiamųjų ligų epizootiją, atlieka valstybės įgaliotos institucijos nurodytus veterinarinius darbus, atsiskaito šiai institucijai už atliktą darbą, susijusį su gyvūnų užkrečiamųjų ligų profilaktika ir gydymu; kelia profesinę kvalifikaciją, vykdo visuomenės švietimą veterinarijos klausimais.

21. Valstybinės veterinarijos institucijose dirbantys veterinarijos gydytojai vykdo teisės aktuose nustatytą valstybės įgaliotos institucijos veiklą, teisės aktų laikymosi, gyvūnų užkrečiamųjų ligų plitimo, gyvūnų gerovės užtikrinimo, įvežamų, gaminamų, tiekiamų rinkai ir naudojamų pašarų bei jų priedų, gyvūninių produktų, šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių, genetinės medžiagos produktų bei veterinarinių vaistų tinkamumo naudoti kontrolę.

22. Veterinarijos studijų vientisųjų studijų programų rengėjams ir vykdytojams rekomenduojama remtis Europos Parlamento ir Europos Tarybos 2005 m. rugsėjo 7 d. direktyva 2005/36/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2013/55/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/36/EB „Dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo“, Europos aukštųjų veterinarijos mokyklų asociacijos (EAEVE), Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE) ir Europos veterinarų federacijos (FVE) rekomendacijomis, reglamentuojančiomis veterinarijos gydytojo išsilavinimą ir profesinius standartus; Koleginių studijų pirmosios pakopos programų rengėjams ir vykdytojams – veterinarijos felčerio išsilavinimą ir profesinius standartus reglamentuojančiomis Veterinarijos felčerių rengimo akreditacijos komiteto (ACOVENE) ir Daugiašalio Europos veterinarijos felčerių rengimo tinklo (VETNET) rekomendacijomis.

III SKYRIUS

BENDRIEJI IR SPECIALIEJI STUDIJŲ REZULTATAI

23. Formuluoiant veterinarijos krypties studijų programų rezultatus, turi būti atsižvelgiama į nacionalinius ir tarptautinius veterinarijos mokslo ir veterinarijos felčerio ar veterinarijos gydytojo profesijai keliamus reikalavimus. Studijų programų turinys turi būti orientuotas į nacionalinius ir tarptautinius poreikius bei prioritetus, nustatytus Lietuvos ir Europos Sąjungos strateginiuose dokumentuose.

24. Baigus kolegines studijas turi būti pasiekti šie studijų rezultatai:

24.1. žinios, ir jų taikymas:

24.1.1. geba įvertinti profesinės veiklos ir atsakomybės ribas, taiko teisės aktų ir profesinės etikos dokumentų nuostatas savo profesinėje praktikoje, pagal kompetenciją teikia profesinę informaciją;

24.1.2. geba kritiškai sisteminti ir integruoti studijose įgytas žinias priimant sprendimus savo profesinės veiklos ribose;

24.1.3. geba taikyti mokslinius principus, metodus ir žinias veterinarijos praktikoje ir tyrimuose;

24.2. gebėjimai atlikti tyrimus:

24.2.1. geba atlikti mokslo taikomuosius veterinarinės slaugos tyrimus, interpretuoti, analizuoti, apibendrinti ir pateikti rezultatus;

24.2.2. geba savo kompetencijų ribose taikyti tyrimų įrodymais grįstą praktiką sprendžiant problemas;

24.3. socialiniai gebėjimai:

24.3.1. geba laisvai bendrauti valstybine ir užsienio kalba su kolegomis, klientais, raštu ir žodžiu pateikti idėjas, siūlyti jų sprendimų būdus;

24.3.2. geba bendrauti elektroninėje erdvėje, taikyti informacijos perdavimo kompiuterines technologijas, pateikti informaciją veterinarijos gydytojams ir visuomenei;

24.3.3. geba savo praktinėje veikloje argumentuotai konsultuoti gyvūnų laikojuos esminiais, su veterinarine slauga susijusiais klausimais;

24.3.4. geba imtis atsakomybės už savo veiklos kokybę, vadovaujasi profesine etika ir pilietiškumu;

24.4. asmeniniai gebėjimai:

24.4.1. geba abstrakčiai mąstyti, kritiškai vertinti savo profesinę veiklą, žinias ir gebėjimus;

24.4.2. geba racionaliai organizuoti ir planuoti savo laiką ir darbą;

24.4.3. geba naudotis literatūra, duomenų bazėmis ir kitais informacijos šaltiniais;

24.4.4. geba savarankiškai mokytis ir pritaikyti įgytas žinias praktikoje;

24.5. specialieji gebėjimai:

24.5.1. geba taikyti apsaugos priemones, užkertančias ligų plitimo kelius;

24.5.2. geba paskirti gyvūnų priėmimo laiką, priimti gyvūnus į kliniką ir užtikrinti, kad gyvūnu bus tinkamai pasirūpinta;

24.5.3. geba atlikti finansines operacijas po konsultacijos ar gydymo, parduoti atitinkamus produktus;

24.5.4. geba prižiūrėti veterinarijos kliniką, tinkamai parengti klinikos aplinką, įrankius ir medžiagas;

24.5.5. geba parengti pacientus medicininiams procedūroms bei tyrimams;

24.5.6. geba suteikti pirmąją pagalbą, įvertinti klinikinę gyvūno būklę, palaikyti pagrindines gyvybines funkcijas ir atlikti pirminę diferencinę diagnostiką;

24.5.7. geba suteikti gyvūnui priežiūrą, atpažinti ir apibūdinti ligų pasireiškimo būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą;

24.5.8. geba prižiūrėti gyvūno gijimą, suteikti gyvūnui būtiną pooperacinę priežiūrą;

24.5.9. geba perduoti veterinarijos gydytojo paaiškinimus klientui, kaip prižiūrėti sergantį gyvūną namuose;

24.5.10. geba paimti kraujo, šlapimo ir kitus mėginius laboratoriniams tyrimams ir juos iširti;

24.5.11. geba parengti diagnostinę vaizdo įrangą, medžiagas ir patį gyvūną vaizdo diagnostikai;

24.5.12. geba asistuoti veterinarijos gydytojui atliekant gyvūno rentgeninį tyrimą;

24.5.13. geba tinkamai parengti gyvūnus, kad veterinarijos gydytojas galėtų atlikti medicinines procedūras ar tyrimus;

24.5.14. geba veterinarijos gydytojo pavedimu saugiai ir efektyviai atlikti kai kurias kliniines diagnostines ir gydomasias procedūras;

24.5.15. geba asistuoti veterinarijos gydytojui chirurginių procedūrų metu, jo pavedimu atlikti nesudėtingas operacijas;

24.5.16. geba parinkti tinkamas priemones ir prižiūrėti gyvūną pooperaciniu laikotarpiu;

24.5.17. geba parengti anestezijos įrangą ir priemones atitinkamai anestezijos procedūrai atlikti;

24.5.18. geba parengti gyvūną anestezijai, asistuoti veterinarijos gydytojui vykdant ir palaikant anesteziją;

24.5.19. geba išduoti klientams vaistus, paskirtus veterinarijos gydytojo, ir paaiškinti, kaip tinkamai ir saugiai juos naudoti ir saugoti;

24.5.20. geba apskaičiuoti veterinarijos gydytojo paskirtą vaisto dozę ir suduoti ar įvesti ją gyvūnui;

24.5.21. geba tinkamai laikyti ir saugoti veterinarinę dokumentaciją, racionaliai atlikti skaičiavimus, tvarkyti veterinarinių preparatų apskaitą.

25. Baigus vientisąsias studijas, turi būti pasiekti šie studijų rezultatai:

25.1. žinios, ir jų taikymas:

25.1.1. supranta ir geba taikyti žinias apie fundamentaliųjų ir taikomųjų mokslų sritis, mokslinių tyrimų metodus ir įstatyminę bazę, kuriais grindžiama veterinarijos gydytojų veikla, taikyti žmonių bendravimo principus, grįstus humanizmu, teisingas veterinarijos normas ir profesinę etiką;

25.1.2. supranta ir geba taikyti žinias apie gyvūnų elgseną, sandarą, fiziologines funkcijas, biocheminius bei patologinius procesus, gyvūnų auginimą, veisimą, priežiūrą bei gyvūnų gerovę;

25.1.3. išmano dažniausiai pasitaikančių visų pagrindinių naminių gyvūnų rūšių ligų ir kitų tarptautinės reikšmės ligų, keliančių riziką nacionaliniam ir tarptautiniam biologiniam saugumui ir prekybai etiologiją, patogenezę, epidemiologiją, klinikinius požymius, diagnostavimo būdus ir gydymą bei prevencijos priemones, užkertant kelią ligų plitimui;

25.1.4. supranta ir geba taikyti žinias apie pagrindines vaistines medžiagas, jų veikimą, farmakodinamiką, farmakokinetiką ir farmakopatologiją, jų suderinamumą ir sąveiką; geba vadovautis įstatymais ir gairėmis dėl atsakingo medikamentų naudojimo, įskaitant atsakingą antimikrobinų ir antiparazitinių vaistų naudojimą;

25.1.5. supranta ir geba spręsti su veterinarija susijusias visuomenės sveikatos problemas, geba analizuoti nacionalinės bei tarpvalstybinės reikšmės ligų protrūkių, epidemijų bei pandemijų, per maistą plintančių ligų, naujų ir pasikartojančių ligų epidemiologinę situaciją bei taikyti „vienos sveikatos“ principus; geba taikyti žinias apie maisto higieną ir maisto produktų gamybos technologijas;

25.1.6. išmano ir geba taikyti valstybinę ir privačią veterinarinę praktiką reglamentuojančius teisės aktus, veterinarijos gydytojo teises, veterinarinės praktikos mokesčius reikalavimus, valstybinės veterinarijos tarnybos struktūrą ir jos funkcijas; geba tinkamai organizuoti, valdyti ir vykdyti veterinarijos veiklą, vesti apskaitą, analizuoti, dalytis bei teikti informaciją efektyviomis priemonėmis;

25.1.7. išmano ir geba taikyti praktikoje įrodymais pagrįstos veterinarinės medicinos principus;

25.2. gebėjimai atlikti tyrimus:

25.2.1. geba taikyti įrodymais pagrįstus veterinarinės medicinos praktinius įgūdžius gyvūnų sveikatos priežiūrai ir gerovei bei su veterinarine veikla susijusiai visuomenės sveikatai užtikrinti, veterinarijos mokslo ir praktikos pažangai vystyti, atsižvelgiant į socialinius ir ekonominius veiksnius;

25.2.2. geba taikyti klinikinius, laboratorinius, mokslinių tyrimų metodus, analizuoti ir suprasti mokslinę problemą, įgyvendinti „3R“ principą (*pakeitimas, sumažinimas ir alternatyvių metodų naudojimas vietoje bandymų su gyvūnais*), rinkti ir statistiniais metodais apdoroti gautus duomenis, naudotis informacinėmis technologijomis;

25.3. socialiniai gebėjimai:

25.3.1. geba efektyviai, atsakingai ir laikantis konfidencialumo bei privatumo nuostatų bendradarbiauti bei komunikuoti tarpusavyje, su klientais, visuomene ir atsakingomis valdžios institucijomis; suprasti etinę ir teisinę veterinarijos gydytojo atsakomybę pacientų, klientų, kolegų, visuomenės ir aplinkos atžvilgiu; skleisti praktinę ir mokslinę veterinarinių žinių pažangą;

25.3.2. geba naudoti profesinius gebėjimus veterinarijos mokslo žinių pažangai užtikrinti, siekiant gerinti gyvūnų priežiūrą, sveikatingumą ir gerovę bei su veterinarine veikla susijusią visuomenės sveikatą;

25.3.3. geba aiškiai komunikuoti ir bendradarbiauti su referentinėmis ir diagnostikos tarnybomis, pateikti joms teisingą informaciją;

25.3.4. geba derinti profesinius gebėjimus su visuomenės darnaus vystymosi principais ir „žaliojo“ augimo koncepcija, priimti atsakomybę už savo veiklą ir jos indėlį į bendruomenės, regiono ar šalies plėtrą bei poveikį aplinkai;

25.4. asmeniniai gebėjimai:

25.4.1. geba dirbti profesionaliai ir sąžiningai daugiadisciplininėje komandoje ir individualiai, atsižvelgiant į veterinarijos gydytojo profesinę, teisinę ir etinę atsakomybę, ekonomines sąlygas; nepertraukiamai mokytis ir ugdyti profesinius gebėjimus visos profesinės veiklos metu; geba analizuoti ir kritiškai vertinti literatūrą bei pranešimus, prireikus teikti profesinę pagalbą kolegoms bei kreiptis profesinės pagalbos, atsakingai pripažįstant savo asmenines ir profesines ribas;

25.4.2. geba organizuoti ir planuoti savo veiklą, veikti ir priimti sprendimus, trūkstant informacijos, operatyviai spręsti iškilusias problemas ir prisitaikyti prie pokyčių;

25.4.3. geba dalyvauti savo ir kolegų veiklos vertinimo procesuose, siekiant pagerinti veiklos efektyvumą ir inovatyvių sprendimų priėmimą;

25.4.4. geba dirbti tarptautinėje ir daugiakultūrinėje aplinkoje, atsižvelgti į kitų tautų papročius, lavinti kitus bendruosius gebėjimus ir mokslo žinias;

25.4.5. geba vykdyti socialiai atsakingo veterinarijos verslo plėtrą ir palaikyti visuomenės bendruomeniškumo ir atsakomybės už savo veiklą kultūrą;

25.5. specialieji gebėjimai:

25.5.1. geba analizuoti ir taikyti teisės aktus, nustatančius gyvūnų sveikatos, gerovės, zoonozijų ir kitų ligų, apie kurias būtina pranešti, stebėseną bei kontrolę; taikyti kokybės užtikrinimo sistemų žinias bei rizikos valdymo principus, veterinarinių vaistų ir biocidų saugaus naudojimo reikalavimus veterinarijos praktikoje;

25.5.2. geba tinkamai rinkti ir analizuoti bei viešinti naudingą informaciją apie gyvūnų ligų priežastis, atlikti išsamius klinikinius tyrimus, saugiai naudoti šiuolaikinę diagnostavimo įrangą, patarti ir skirti tinkamą įrodymais pagrįstą efektyvų gydymą, parengti klinikinę ir klientų dokumentaciją, atskaitas kolegoms bei visuomenei priimtina ir suprantama forma;

25.5.3. geba tinkamai, saugiai ir su derama pagarba fiksuoti ir esant neišvengiamai būtinybei tramdyti gyvūnus ir to mokyti veterinarijos gydytojui asistuojančius asmenis;

25.5.4. geba atlikti išsamų klinikinį tyrimą, paimiti, saugoti ir siųsti mėginius, parinkti tinkamą diagnostinę įrangą bei priemones ir atlikti jomis tyrimus; geba interpretuoti gautus tyrimų rezultatus, suprasti jų ribotumą, parengti tinkamą gydymo planą ir skirti gydymą, atsižvelgiant į paciento interesus ir kliento galimybes;

25.5.5. geba suteikti pirmąją pagalbą pagrindinių rūšių gyvūnams; prireikus įvertinti eutanazijos atlikimo būtinumą, ją atlikti teisėtai ir saugiai, naudojant tinkamą metodą, rodant pagarbą gyvūnui ir jautrumą jo šeiminiškumui bei kitiems žmonėms; informuoti savininką apie tinkamą gyvūno gaišenos sunaikinimą ar kitas saugias gyvūno gaišenos sutvarkymo galimybes;

25.5.6. geba įvertinti gyvūnų sveikatos, gerovės ir mitybos būklę, patarti gyvūnų augintojams apie atskirų gyvūnų ar gyvūnų grupių laikymo, priežiūros, auginimo ir mitybos principus; laikytis veterinarijos sertifikavimo principų;

25.5.7. geba atpažinti zoonozijų ir ligų, apie kurias privaloma pranešti, taip pat smurto ir prievartos prieš gyvūnus požymius, imtis atitinkamų priemonių, įskaitant už tai atsakingų valdžios institucijų informavimą; taikyti biosaugos reikalavimus, leisiančius sumažinti darbo priemonių, drabužių ir patalpų bei aplinkos taršos patogenais riziką, kol liga bus likviduota;

25.5.8. geba gyvūnų gydymui skirti vaistus atsakingai, pagal galiojančius teisės aktus, užtikrinti, kad veterinarinių vaistų atliekos būtų saugomos ir sunaikinamos saugiai, vadovaujantis tai reglamentuojančiais Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktais ir nurodymais, registruoti ir informuoti apie pastebėtą nepalankų vaistinės medžiagos poveikį;

25.5.9. geba taikyti chirurginės įrangos ir instrumentų sterilizaciją, saugiai atlikti sedaciją, bendrąją ir vietinę nejautrą, naudoti nejautrai tinkamas narkotines medžiagas, teisingai atlikti aseptines operacijas, įvertinti ir kontroliuoti skausmą;

25.5.10. geba atlikti patologinius anatominius ir mikroskopinius gyvūnų gaišenų tyrimus, registruoti nustatytus pokyčius, paimiti, saugoti ir transportuoti mėginius bei vertinti jų rezultatus;

25.5.11. geba atlikti maistui skerdžiamų gyvūnų apžiūrą prieš skerdimą, įskaitant gyvūnų gerovės užtikrinimą, ir po skerdimo; teisingai nustatyti rizikos veiksnius, galinčius turėti įtakos maistui skirtų gyvūninių produktų kokybei ir saugai, atkreipiant dėmesį į gyvūno mitybą ir jo gydymui skirtus vaistinius preparatus; neleisti skersti gyvūno esant sąlygoms, dėl kurių skerdena būtų netinkama maistui; įvertinti skerdenos kokybę ir saugą bei jos tinkamumą maistui;

25.5.12. geba teikti konsultacijas ir įgyvendinti ligų prevencijos programas, atsižvelgiant į gyvūnų rūšį ir vadovaujantis teisės aktais, nustatančiais reikalavimus gyvūnų sveikatai, gerovei, visuomenės sveikatai ir aplinkos apsaugai.

IV SKYRIUS

DĖSTYMAS, STUDIJAVIMAS IR VERTINIMAS

26. Dėstymo (mokymo), studijavimo (mokymosi) ir vertinimo strategija turi įvairiapusisškai atspindėti veterinarijos studijų pobūdį ir skatinti aktyvų studentų dalyvavimą studijų procese.

27. Dėstymas turi remtis žinių perdavimu ir gebėjimų ugdymu, leidžiančiu studentui būti atsakingam už savo profesinį kompetentingumą. Dėstymas turi būti paremtas fundamentinėmis veterinarijos žiniomis ir šios krypties naujausiais pasiekimais, pagrįstais mokslu. Dėstymas turi plėsti studijų programos pagrindų supratimą, užtikrinti studentams galimybę tobulinti reflektyviusius gebėjimus.

28. Dėstymo ir studijų metodai turi būti paremti mokymosi visą gyvenimą koncepcija, skatinti tęstinį profesinį tobulėjimą.

29. Studijų metodai turi būti efektyvūs bei įvairūs, savarankiško darbo užduotys turi atitikti studijų programos studijų rezultatus, motyvuoti studentus racionaliai naudoti studentų ir dėstytojų laiką bei materialiuosius išteklius (bibliotekas, laboratorijas, įrangą ir kt.).

30. Rekomenduojami gnoseologiniai, veikdinamieji, savarankiškas studijas stimuliuojantys, tiriamieji, kontrolės ir savikontrolės studijų metodai:

30.1. gnoseologiniai metodai nukreipti į pažintinių gebėjimų ugdymą ir žinių suteikimą (pažinimo, žinių perteikimo per akademines pratybas), žinių suvokimą (pasakojimas, pokalbis, iliustravimas, demonstravimas, stebėjimas, mokymasis bendradarbiaujant, situacijų modeliavimas). Šie metodai gali būti įgyvendinti pasirenkant užsiėmimų formą;

30.2. veikdinamieji metodai nukreipti į praktinių (taip pat ir perkeliamųjų) gebėjimų ugdymą (diskusija, tiriamoji veikla, individualūs arba grupiniai darbai (projektai), imitavimas). Šie metodai gali būti įgyvendinami per pratybas ir seminarus nedidelėse grupėse;

30.3. su klinicine praktika susijusius studijų metodus, kai informacija iš karto derinama su užduotimi, kaip pagrindinius rekomenduojama taikyti klinikinių modulių studijose. Į studijų procesą turi būti įtrauktos pratybos naudojant simuliacijas, audinių bei organų preparatus, vaizdinės mokomosios medžiagos peržiūras, pacientų kuravimą ir klinikinių atvejų analizę aukštosios mokyklos gyvūnų klinikų skyriuose, socialinių partnerių gyvūnų klinikose, gyvūnų ūkiuose, skerdyklose;

30.4. sveikų ir sergančių gyvūnų, gyvūninės kilmės medžiagų, šalutinių gyvūninių produktų ir gyvūnų gaišenų kiekis ir įvairovė turi būti pakankami ir tinkami saugiam praktiniam mokymui vykdyti;

30.5. savarankiškas studijas stimuliuojantys metodai yra refleksija, atvejo analizė, problemų sprendimas, imitacija, mokymasis mokant kitus, mokymasis iš patirties, individualios problemų sprendimo paieškos, kontrolės ir savikontrolės bei kiti metodai;

30.6. tiriamojo pobūdžio metodai, tokie kaip: informacijos paieška, refleksija, informacijos analizė ir sintezė, atliktos veiklos analizė, konkretaus tyrimo metodo taikymas, duomenų interpretacija ir kt., turi būti savarankiškų studijų pagrindas;

30.7. kontrolės ir savikontrolės metodai dėstytojui ir studentams garantuoja grįžtamąją profesinio pasirengimo informaciją. Šie metodai leidžia studentui atlikti nuodugnesnius taikomuosius tyrimus, aprašomus kursiniame ir baigiamajame darbe.

31. Studijų metodai gali būti aktyvūs (problemų analizės ir sprendimų seminarai, mokomosios ir darbinės praktikos, ataskaitos ar pranešimo rengimas, diskusija, projektinė veikla, tiriamasis darbas ir kiti į aktyvų, savarankišką arba dėstytojui prižiūrint atliekamą studentų mokymąsi orientuoti metodai), pasyvūs (paskaitos, pratybos, seminarai ir kiti tradicinei studijų koncepcijai priskiriami metodai) ir interaktyvūs

(elektroniniai dalyko mokymo kursai, konferencijos, naudojant virtualiąsias aplinkas, internetinius mokymo medžiagos puslapius, vaizdo paskaitų produktus ir kt.). Skirtingų pakopų studijose gali būti taikomi tie patys metodai, tačiau turi skirtis pateikiamos užduoties turinys, sudėtingumo laipsnis, studento savarankiškumo raiška ir siekiamas rezultatas.

32. Studijos turi būti susietos su moksliniais tyrimais ir jų sklaida praktikoje. Tai turi būti vykdoma pasirenkant tokias formas, kaip studentų moksliniai tyrimai, moksliniai-praktiniai seminarai, dėstytojų atliktų mokslinių tyrimų pritaikymas teorinių dalykų aiškinimui ir kt. Studentai nuo pat studijų pradžios turi būti skatinami savanoriškai dalyvauti mokslinėje veikloje ir nuosekliai bei kryptingai tobulinti savo žinias, socialinius, asmeninius ir specialiuosius gebėjimus.

33. Studento dalyko (modulio) studijų rezultatai vertinami pagal dešimties balų kriterinę vertinimo sistemą. Aukštoji mokykla turi nustatyti studentų pasiekimų vertinimo organizavimo principus, vykdymo tvarką ir vertinimo kokybės valdymą studijų metu. Studijų rezultatų vertinimo tvarka ir sistema turi būti grindžiama pagrįstumo (vertinimas siejamas su numatomais studijų rezultatais); patikimumo (gaunama vertinimo informacija ir vertinimo rezultatai turi būti objektyvūs ir nepriklausomi pasikeitus vertintojui); aiškumo (vertinimo sistema turi būti informatyvi, suprantama vertintojams ir vertinamiesiems); naudingumo (vertinimas turi padėti vertinamiesiems siekti studijų programos tikslų ir numatomų studijų rezultatų); nešališkumo (vertinimo metodai turi būti vienodai taikomi visiems vertinamiesiems); viešumo (vertinimas remiasi viešais kriterijais, o konkretaus vertinimo rezultatai ir jų paaiškinimas prieinami vertinamiesiems), principais.

34. Vertinimo sistema gali apimti įvairius vertinimo metodus (diagnostinį, formuojamąjį, sumuojamąjį ir kt.), leidžiančius studentams pademonstruoti specifinius ir bendruosius gebėjimus, supratimą ir žinias veterinarinės krypties studijose. Studentų pasiekimų vertinimo strategiją kartu su dalyko aprašu numato studijų dalyko (modulio) programą rengiantys dėstytojai:

34.1. diagnostinis vertinimas taikomas, siekiant patikrinti minimalų būtiną studento pasirengimą užsiėmimams, nustatyti pradinį studento žinių ir gebėjimų lygį vėlesnei studijų pažangai vertinti, padėti dėstytojams parinkti studijų metodus ir (ar) pritaikyti studijų turinį, sudarant studentams sąlygas kuo efektyviau pasiekti numatomus studijų rezultatus;

34.2. formuojamasis vertinimas taikomas siekiant kritiškai įvertinti ir koreguoti studentų mokymąsi. Studijų programos dalyje, kurioje svarbūs praktiniai ir socialiniai įgūdžiai (problemų sprendimas probleminio mokymosi studijose, praktikos ir kt.). Siekiant įvertinti bendrąsias kompetencijas, formuojamasis vertinimas atliekamas daugelio šaltinių grįžtamojo ryšio metodu (dėstytojo – grupės – paties asmens savęs vertinimas ir kitos metodikos);

34.3. sumuojamasis vertinimas naudojamas siekiant užtikrinti aktyvų studentų darbą per visą semestrą ir studijų rezultatams dalyko (modulio) studijose įvertinti. Kaupiamasis balas yra sumuojamojo vertinimo dalis.

35. Vertinimo būdai (formos) gali būti: egzaminas raštu ar žodžiu, kolokviumas, laboratorinių ar praktinių darbų vertinimas, kontrolinis darbas, apklausa, testavimas, atvejo analizė, ligos istorijos analizė, projektinės užduotys, pranešimai, esė, refleksijos, kolegų vertinimas, referatas, kursinis darbas, praktikos ataskaita ir jos gynimas, kvalifikacijos egzaminas, baigiamasis darbas ir jo gynimas ir kt.

36. Studentai turi teisę atsiskaityti alternatyviais būdais, jeigu turi negalią ar specialiųjų poreikių, dėl kurių negali atsiskaityti nustatyta tvarka. Alternatyvus atsiskaitymo būdas turi būti parenkamas dėstytojo individualiai ir užtikrinti, kad toks atsiskaitymas leis įvertinti pasiektus studijų rezultatus.

37. Dalyko dėstytojas turi informuoti studentus apie studijų rezultatų vertinimo tvarką, išdėstydamas detalią dėstomojo dalyko programą, tikslus, laukiamus studijų rezultatus, konkrečią dėstomojo dalyko studijų rezultatų vertinimo strategiją (tarpinių atsiskaitymų įtaką galutiniam pažymiui), pažangos galimybes (kokiems rezultatams esant, teks kartoti dalyko kursą arba bus galima pakartoti atsiskaitymą ir kt.), vertinimo kriterijus ir procedūras.

38. Labai svarbi studentų pasiekimų (rezultatų) vertinimo dalis – grįžtamosios informacijos teikimas studentams apie jų pasiekimus (rezultatus) bei įvertinimo pagrindimą, taip pat studentų teikiamas grįžtamasis ryšys dėstytojui, siekiant tobulinti ir plėtoti studijų proceso efektyvumą bei gerinti dėstytojo kokybę. Studentai turi numatyti laiku gauti grįžtamąją informaciją apie savo atliktus darbus. Studijų rezultatų įvertinimas turi būti lydimas konstruktyvių komentarų, grindžiamas aiškiais vertinimo kriterijais.

39. Jeigu studentas nesutinka su studijų rezultatų pasiekimo vertinimu ir (ar) jo paaiškinimu ir (ar) vertinimo procedūromis, jam turi būti suteikiama teisė pateikti apeliaciją. Aukštojoje mokykloje turi būti numatytos aiškios apeliacijų, skundų pateikimo ir svarstymo taisyklės.

V SKYRIUS

STUDIJŲ PROGRAMŲ VYKDYMO REIKALAVIMAI

40. Veterinarijos krypties studijų programų bendrieji reikalavimai akademiniam personalui:

40.1. studijų pagrindas yra kompetentingi ir kvalifikuoti dėstytojai, kurie sudaro bendrą mokslinę aplinką ir rodo pavyzdį studentams. Veiksniai, kuriais remiantis vertinama bendra dėstytojų kompetencija: patirtis, mokslinė veikla, gebėjimas laisvai bendrauti bent viena iš užsienio kalbų, domėjimasis ir aktyvumas kuriant veiksmingus ir pažangius dėstytojų metodus, pripažinimas profesinėse, mokslinėse ir kitokiose bendrijose, dalyvavimas profesinio ir edukacinio lavinimosi programose, profesinis išvalgumas;

40.2. dėstytojai turi domėtis mokslo naujovėmis, dalyvauti mokslinėje veikloje ir gebėti tinkamai patarti studentams dėl studijų planų ir karjeros, žinoti ir suprasti studijų kokybę reglamentuojančius kriterijus, kuriais remiantis akredituojamos studijų programos;

40.3. dėstytojų atestacija vykdoma pagal aukštosios mokyklos nustatytą tvarką, kuria įvertinama dėstytojų mokslinė, pedagoginė ir praktinė veikla. Praktikos vadovai turi turėti ne žemesnę kaip veterinarijos magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam prilygstančią veterinarijos gydytojo kvalifikaciją ir ne mažesnę nei 3 metų praktinio darbo stažą. Veterinarinės medicinos praktikos rūšies (specializacijos) turėjimas yra pageidautinas;

40.4. ne mažiau kaip 60 procentų visų vientisųjų veterinarijos studijų programos dalykų dėstytojų turi turėti mokslo daktaro laipsnį, iš jų ne mažiau kaip 50 procentų krypties dalykų dėstytojų mokslinės veiklos kryptis turi atitikti jų dėstomus dalykus. Ne mažiau kaip 20 procentų krypties dalykų apimties turi dėstyti profesoriaus pareigas einantys dėstytojai;

40.5. daugiau kaip pusė koleginių studijų dėstytojų turi turėti ne mažesnę kaip 3 metų dėstomo dalyko (modulio) srities praktinio darbo patirtį. Ne mažiau kaip 10 procentų studijų krypties dalykų apimties turi dėstyti mokslininkai. Kolegijose studentų praktiniams užsiėmimams (praktiniams darbams ir pratyboms) gali vadovauti asmuo, turintis ne žemesnę kaip bakalauro arba profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį, atitinkantį dėstomo studijų dalyko kryptį;

40.6. dėstytojų dalykinė ir edukacinė kompetencija turi būti tobulinama aukštosios mokyklos nustatyta tvarka.

41. Studijų įgyvendinimas:

41.1. studijų programa įgyvendinama per modulius (dalykus). Kiekvieno modulio (dalyko) studijos baigiamos egzaminu arba studento savarankiškai atlikto darbo (projekto) įvertinimu pagal aukštosios mokyklos patvirtintą ir viešai skelbiamą studentų studijų rezultatų vertinimo tvarką;

41.2. vienas ar daugiau programos dalykų gali būti dėstomi kaip modulio dalis ar integruoti su kitais dalykais;

41.3. teorinio ir praktinio mokymo turinys ir pasiskirstymas tarp įvairių dalykų grupių aukštosios mokyklos sprendimu turi būti subalansuotas ir suderintas taip, kad būtų įgyjamos žinios, patirtis ir gebėjimai, leisiantys studentui pasiekti numatytus rezultatus;

41.4. aukštoji mokykla turi nustatyti koleginių ir universitetinių studijų kiekvienos studijų dalies kontaktinio darbo ir studento savarankiško darbo apimtį, atsižvelgdama į specifines tos dalies ypatybes;

41.5. studijų informacija (tvarkaraščiai, studijų planai, dalykų (modulių) aprašai, vertinimo strategija, studijų medžiaga ir kt.) turi būti pateikiami aukštosios mokyklos studijų informacinėje sistemoje ir būti laisvai prieinama studentams.

42. Praktikos reikalavimai:

42.1. praktika yra integrali ir privaloma visų studijų programų dalis, kurios metu susiejamos veterinarijos žinios ir įgūdžiai, įgyti studijuojant, ir praktinė patirtis, ugdomas gebėjimas veikti realioje aplinkoje, dirbti komandoje, kritiškai vertinti savo kompetencijos ribas;

42.2. praktikos priskiriamos studijų krypties dalykams (moduliams). Bendra praktikų apimtis turi būti ne mažesnė nei 20 studijų kreditų vientisųjų studijų programoje ir ne mažesnė nei 29 studijų kreditai

koleginių studijų programoje. Praktika gali būti atskiras studijų dalykas ar modulis arba sudėtinė dalyko ar modulio dalis;

42.3. rekomenduojamas reflektyvus praktikos užduočių pobūdis (dienyno rašymas, pacientų (gyvūnų) registracijos žurnalas, refleksija, analitinė praktikoje įgytos patirties analizė praktikos ataskaitoje ir kt.);

42.4. praktikos vadovai turi būti įtraukiami į praktikos užduočių turinio ir praktikos organizavimo, tobulinimo bei praktikanto vertinimo procesą;

42.5. aukštoji mokykla siūlo studentams galimų praktikos vietų sąrašą. Praktikos vietą gali susirasti ir pats studentas. Studento pasirinktos praktikos vietos atitikimą nustatytiems kriterijams įvertina aukštoji mokykla. Veterinarijos studijų praktika gali būti organizuojama aukštosios mokyklos gyvūnų klinikose, privačiose veterinarinio klinikoje, veterinarinio laboratorijose, veterinarinio farmacijos įmonėse, Valstybinėje maisto ir veterinarinio tarnyboje ir jos teritoriniuose padalinuose, Nacionaliniame maisto ir veterinarinio rizikos vertinimo institute, zoologijos soduose, gyvulininkystės ūkiuose, skerdyklose ir kitose institucijose, kuriose vykdoma veterinarinė veikla. Studentui pasirinkus praktikos instituciją, sudaroma trišalė sutartis tarp studento, aukštosios mokyklos ir praktikos institucijos;

42.6. atsiskaitydami už praktiką, studentai pateikia aukštosios mokyklos nustatytos formos praktikos įvykdymo ataskaitą, kurioje pristatomi ir išanalizuojami praktikos metu atliktos užduotys ir gauti rezultatai (klinikinės praktikos metu taip pat pateikiamas užpildytas pacientų registracijos žurnalas).

43. Studijų baigimo reikalavimai:

43.1. koleginių studijų programa baigiama profesinio bakalauro baigiamojo darbo (projekto) parengimu ir jo gynimo įvertinimu bei baigiamuoju kvalifikacijos egzaminu:

43.1.1. profesinio bakalauro baigiamajam darbui (projektui) ginti ir baigiamajam egzaminui skiriami ne mažiau nei 9 studijų kreditai. Kai studijos yra tarpkryptinės, atliekamas vienas bendras kryptių studijų rezultatus integruojantis baigiamasis darbas (projektas);

43.1.2. baigiamasis profesinio bakalauro darbas (projektas) turi būti pagrįstas savarankiškais tyrimais, žinių taikymu, atskleisti programos tikslus atitinkančius gebėjimus. Profesinio bakalauro baigiamuoju darbu (projektu) studentas parodo žinias ir supratimo lygį bei gebėjimą analizuoti pasirinktą temą, kitų atliktus veterinarinio darbus, savarankiškai mokytis ir atlikti veterinarinio studijų taikomuosius tyrimus, juos aprašyti, aiškiai ir pagrįstai formuluoti tyrimų išvadas ir rekomendacijas;

43.2. vientisųjų studijų programa baigiama absolvento kompetencijos įvertinimu per magistro baigiamojo darbo (projekto) rengimą ir gynimą bei per baigiamąjį kvalifikacijos egzaminą:

43.2.1. magistro baigiamojo darbo (projekto) rengimui ir gynimui bei baigiamajam kvalifikacijos egzaminui skiriama ne mažiau kaip 15 studijų kreditų;

43.2.2. magistro baigiamasis darbas turi būti pagrįstas savarankiškais moksliniais tiriamaisiais ar taikomaisiais tyrimais ir žinių taikymu, atskleisti studijų programos tikslus atitinkančius gebėjimus. Baigiamuoju darbu studentas parodo žinių ir supratimo lygį, gebėjimą analizuoti pasirinktą temą, vertinti kitus mokslinius veterinarinio studijų krypties darbus, aprašyti savo atliktą tiriamąjį darbą, pateikti tyrimo rezultatų interpretaciją, aiškiai ir pagrįstai formuluoti tyrimų išvadas ir pateikti praktines rekomendacijas, atsižvelgdamas į gautus mokslinių tyrimų rezultatus;

43.3. profesinio bakalauro ir magistro baigiamųjų darbų vertinimo komisijos turi būti sudaromos iš kompetentingų veterinarinio studijų krypties specialistų – dėstytojų, mokslininkų, praktikų profesionalų, socialinių partnerių atstovų;

43.4. profesinio bakalauro ir magistro baigiamųjų kvalifikacijos egzaminų užduotys turi atitikti programoje numatytus studijų rezultatus ir būti vertinamos baigiamųjų kvalifikacijos egzaminų vertinimo komisijos, sudarytos iš kompetentingų veterinarinio krypties specialistų – dėstytojų, mokslininkų ir praktikų profesionalų;

43.5. baigiamųjų darbų ir baigiamųjų kvalifikacijos egzaminų tvarkos yra nustatomos atskirais dokumentais, kuriuos parengia studijų programą vykdanči aukštoji mokykla.

44. Materialiųjų, informacinių, metodinių išteklių reikalavimai:

44.1. auditorijose vietų skaičius turi būti pakankamas esamam studentų skaičiui. Auditorijos turi atitikti higienos ir darbo saugos keliamus reikalavimus, jose turi būti įrengta šiuolaikinė garso ir vaizdo demonstravimo aparatūra bei priemonės;

44.2. laboratorinė įranga ir aparatūra, būtina specializuotose mokomosiose laboratorijose ir laboratorinės priemonės turi atitikti studijų programos reikalavimus, o laboratorijos turi būti aprūpintos geros kokybės ir tinkamais instrumentais bei prietaisais;

44.3. kolegija turi turėti gyvūnų klinikas ir išorines praktinio mokymo bazes (gyvūnų ūkius), su kuriais kolegija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis;

44.4. universitetas turi turėti smulkiųjų ir stambiųjų gyvūnų klinikas, praktinio mokymo bei bandymų centrą (ūkį) ir išorines praktinio mokymo bazes (gyvūnų ūkius), su kuriais universitetas yra sudaręs bendradarbiavimo sutartis;

44.5. klinikos, mokomosios klasės ir laboratorijos, kur dirbama su biologine medžiaga, turi atitikti biologinio saugumo ir biologinės saugos reikalavimus ir būti aprūpintos šiuolaikine įranga ir reikiamomis priemonėmis;

44.6. kompiuterių skaičius kompiuterių klasėse ir mokomosiose laboratorijose turi atitikti studijų programos poreikius. Kompiuteriai turi būti su tekstų ir duomenų apdorojimo programomis, interneto prieiga;

44.7. bibliotekose turi būti studijų programai įgyvendinti reikalingos veterinarijos mokslų krypties mokslinės literatūros, vadovėlių, knygų, metodinių leidinių, žurnalų ir kitos literatūros lietuvių ir užsienio kalbomis. Bibliotekos turi būti aprūpintos kompiuteriais su interneto ryšio prieiga prie tarptautinių duomenų bazių.
